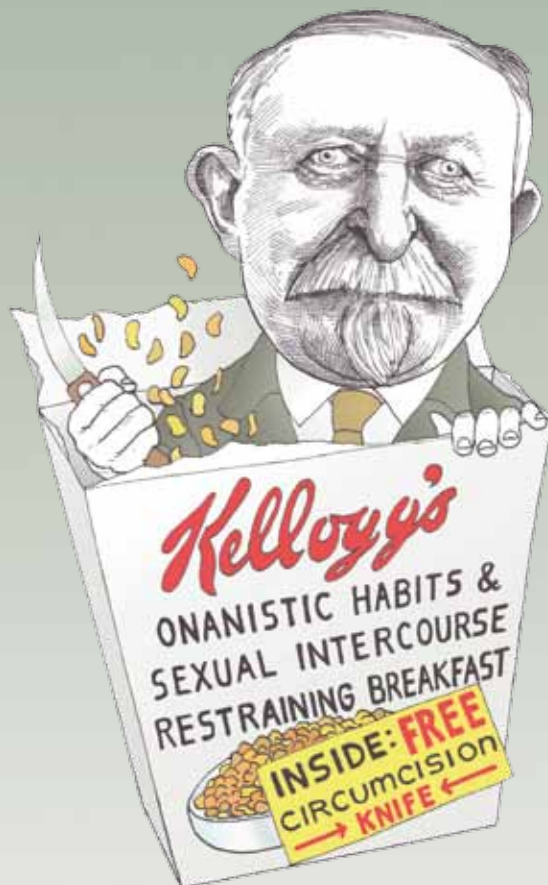

JOHN HARVEY KELLOGG

Zaadloze maïsvlokken

tekst en beeld:
Jan Hein van Dierendonck

In 1876 werd de 24-jarige arts John Harvey Kellogg aangesteld als medisch toezichthouder van het nieuwe Sanitarium van Battle Creek (Michigan). Dit sanatorium was een initiatief van de Zevendedagsadventisten, die zich hiervoor hadden laten inspireren door een succesvol kuuroord in Dansville. Dat laatste werd geleid door dokter James Caleb Jackson, vurig promotor van hydrotherapie, lichaamsbeweging en abstinentie van alcohol, koffie, thee, tabak, vlees en zelfbevelekking en tevens bedenker van smakeloze geroosterde graankorrels (Granula) als ontbijt.

Kellogg, die in Battle Creek was opgegroeid en met steun van de adventisten in New York geneeskunde had gestudeerd, ging voortvarend aan de slag. Hij legde zich toe op behandelingen met elektriciteit en licht, het schoonspoelen van darmen en op het vervangen van darmflora door yoghurt. Fanatiek onderwierp hij zich dagelijks aan een lavement, maar had verder een pathologische afkeer van 'vleselijke lusten'.

In 1879 trouwde hij ene Ella Eaton en gebruikte hun wittebroodsweken om een antiseksboek te schrijven. Ook ging hij ging er altijd prat op zijn huwelijk nimmer te 'consumeren' (ze adopteerden uiteindelijk zeven kinderen). Verder geloofde Kellogg heilig dat besnijdenis (uitgevoerd zonder verdoving) bij jongetjes dé remedie was tegen ziekmakende masturbatie en dat 'abnormale opwindings' bij meisjes kon worden getemperd door hun clitoris te deppen met fenol.

Hij ontwikkelde zich tot een alom geprezen chirurg en zijn Sanitarium ('The San') zag beroemde cliënten, onder anderen Henry Ford, Thomas Edison, Sarah Bernard, George Bernard Shaw en Johnny ('Tarzan') Weissmüller. Ook experimenteerde Kellogg eindeloos met voeding: graankoffie, Bulgaarse yoghurt, vleesvervangers, 'nutmeal' (pindakaas!) en granula. Dat laatste leidde tot de eerste cornflakes (Granose) en in 1897 richtte hij samen met zijn jongere broer Will Keith de Sanitas Food Company op. De zakelijke Will stortte zich fanatiek op marketing – ze waren niet de enigen die Amerika's ontbijttafel wilden veroveren – maar toen hij suiker wilde toevoegen raakte hij gebrouilleerd met John. Vanaf 1906 ging Will alleen verder met The Battle Creek Toasted Corn Flake Company (na tien jaar procederen tegen John werd dat Kellogg Company).

John, krachtig supporter van rassenscheiding, werd ondertussen een vurig aanhanger van de opkomende sociale eugeneticabeweging en stichtte in 1911 van zijn cornflakesaandelen de Race Betterment Foundation. Hij brak met de adventisten en nadat het Sanitarium tijdens de Depressie moest worden verkocht, runde hij de rest van zijn leven een soortgelijk instituut in Florida. Will en hij hebben nooit meer een woord gewisseld en werden beiden 91. In 1993 verscheen een roman over The San en Kellogg (T.C. Boyle's *The Road to Wellville*), die een jaar later uitkwam als film.